

Skog Alnarp

Mer pengar till rotröteforskning

Behandling mot rotröta är ett effektivt sätt att rädda stora virkesvärden. En förutsättning är förstås att behandlingen görs på rätt sätt. Därför inleds ett forskningsprojekt för att se vilken effekt bekämpningen har i praktiskt skogsbruk.

Av Jonas Rönnberg

Totalt satsas 1,3 miljoner kronor i ett storskaligt, praktiskt inriktat forskningsprojekt. Det finansieras av Skogssällskapet, tillsammans med flera företag i skogsnäringen. Vi kommer att undersöka stubbar från 25 slumpvis utvalda granbestånd i södra Sverige som behandlas mot rotröta.

Genom DNA-analyser av vedprover kontrollerar vi förekomsten av preparat i stubben. Dessutom kontrollerar vi effekten av behandlingen

Jonas Rönnberg.

genom att såga av trissor från stubbarna efter tre månader. De analyseras för att kartlägga förekomsten av rotröta. Det här blir den första stora fältmässiga studien som gjorts på senare tid och med en omedelbar uppföljning.

ATT PERGAMENTS SVAMP är en effektiv metod för att mota rotrötan vet vi redan. Det gäller då förstås att medlet används på rätt sätt och att det över huvud taget görs en behandling.

Idag behandlas i huvudsak stubbar från gallring av gran söder om Dalälven. Vår forskning visar att det finns anledning att bekämpa rotröta över i stort sett hela landet och i många fler sammanhang, inte bara gallringsskog av gran.

FLERA studier har visat att det är lönsamt att förhindra att sporer av rotticka etablerar sig på stubbar. Både korta studier som visat effekten av själva behandlingen på stubbarna men även studier över längre tid där man tittat på omkringstående träd visar samma sak, att det lönar

För att hålla koll på rotrötebehandlingen tillsätts ett blått färgämne i medlet. Nu ska effekten kontrolleras vid praktisk tillämpning i fält.

sig. Besväret man får av att behandla stubbarna vägs alltså upp flera gånger om av den lägre rötfrekvensen framgent.

I ANDRA forskningsprojekt fokuserar vi på tall. I de flesta andra europeiska länder är det tall som behandlas vid gallringar men i Sverige är det nästan bara gran, det finns all anledning att ifrågasätta varför det är så.

Flera tidigare studier har visat att rotrötan kan vara ett stort problem på tall även i Sverige.

Det är dock oklart om problemet är detsamma på alla typer av mark, och det är bland annat det som vi tar sikte på i den fortsatta forskningen.

En anledning till att problemen för tallen inte uppmärksammas kan vara att rötan inte är lika synlig. Ingen missar rotröta på gran. Om inte förr visar det sig när träden

fälls. Centrum av trädet är då mörkt av röta och det som verkade bli en värdefull timmerstock duger bara till energived.

På tallen angräps den yttre delen av tallens rötter. Därmed stryps tillförseln av näring och vatten. Till att börja med minskar tillväxten och på lite längre sikt kan trädet dö.

När tallen dör kan man gräva lite runt stammen och hitta vita fruktkroppar av rotticka. Då är det helt säkert rotrötan som dödat trädet. Men redan några månader efter att tallen dött kan också de spåren vara borta. Det är lätt att missta dödsorsaken för något annat. Ofta kommer sekundära skador, som mörkborrar. Det är lätt att ge dessa skulden, men den utlösande faktorn är rottickan som försvagar trädet och bäddar för insektsangrepp.

Kontaktpersoner

Jonas Rönnberg, Jonas.ronnberg@slu.se, 040-41 51 79

Redaktör nyhetsbrevet

Pär Fornling: par.fornling@slu.se